

[Holstein.]

muer paa henholdsvis over 6 000 og 30 000 Kr. og gennem en Afgift paa Valutaattester, tror jeg, man er ude i det blaa. Det er jo ikke blot paa Hjemmemarkedet, man vil sikre en Pris af 3 Kr., nej, man vil sikre, at Landmanden for alt sit Smør, ogsaa Eksportsmørret, faar 3 Kr.; men hvis man vil kræve den Afgift paa Valutaattester, som i saa Fald bliver nødvendig, hvem véd saa, hvorledes det vil virke paa hele vor Import og paa hele vor Økonomi, det er fuldkommen uoverskueligt.

Det er muligt, at Importen, som man ikke med Urette har ondt af, kommer ud i fuldkommen kaotiske Tilstande, hvis man vil søge dette gennemført. Jeg for mit Vedkommende er en ubetinget Modstander af en Fortsættelse af Valutacentralen og Valutaattestsystemet — ikke af Opretholdelse af det lukkede Pengemarked, ingenlunde, men af Valutacentralen og Valutaattestsystemet. Den Administration, som dette Kontor har praktiseret i det forløbne Aar — naturligvis med Regeringens Billigelse og Tilslutning —, er saa vilkaarlig og skadelig først og fremmest for Landbrugets Eksportinteresse, at jeg mener, at langt at foretrække for en Fortsættelse af Valutakontoret og Valutaattestsystemet med en saadan Administration som den, vi hidtil har haft — jeg vil slet ikke tale om, hvad denne Administration har medført af Fordyrelse for den almindelige Forbruger —, er, naar vi ikke kan faa det, som vi helst vil have: normale Tider, det Program, de Konservative angav i deres 3 Punkter, samtidig med at de i Januar 1932 med alt andet end Glæde, tror jeg, tiltraadte Valutacentralordningen. Jeg mener, det vilde være langt at foretrække at søge vore Import- og Eksportforhold og Handelstraktatforhold tilrettelagt paa det Grundlag, som var skitseret i de Konservatives 3 Punkter, fremfor at fortsætte med den nuværende Valutacentral og det nuværende Valutaattestsystem.

Da jeg altsaa mener, det vilde være rimeligt, om Landbruget fik saadanne Priser, som af Det frie Folkeparti foreslaaet, vil jeg ikke være med til at spænde Ben for de fremsatte Krav, og det har jeg heller ikke gjort i Gaar, da det ærede Medlem stillede en Dagsorden. Det er ganske urigtigt, naar det i „Politiken“ siges, at jeg har stemt imod det ærede Medlems Dagsorden og dermed imod Erhvervsudvalgets Program. Det har jeg ikke. Jeg afholdt mig fra at stemme, og jeg vil ogsaa afholde mig fra at stemme om disse Æn-

dringsforslag. Jeg vil ikke lægge et Halmstraa i Vejen eller spænde Ben for det Program, som Erhvervsudvalget søger at føre frem, men jeg vil heller ikke gaa i Brechen for det. Jeg vil ikke gaa i Brechen for noget, som er erhvervsøkonomisk fuldkommen uoverskueligt, og jeg vil ikke gaa i Brechen for Krav om, at Staten skal sikre Landbrugserhvervet økonomisk, naar man ikke vil være med til at tage de landboretlige Konsekvenser deraf.

Det er ikke langt fra, at vi efterhaanden i vide Kredse inden for den danske Landbostand er kommet dertil, at man vil have alle Fordelene af den liberale Økonomis System og alle Fordelene af et statskonservativt eller nationalsocialistisk økonomisk System, men ingen af Forpligtelserne efter noget af Systemerne. Hvilke er Forpligtelserne efter det liberale økonomiske System? Det liberale økonomiske System tillader det enkelte Individ at disponere frit, at handle frit, at skaffe sig alle de Fordele, han kan i sit Erhverv, men saaledes, at han til Gengæld bærer Erhvervets fulde Risiko, at han har hele Risikoen ved de daarlige Konjunkturer, som han har den fulde Fordel af de gode Konjunkturer, og det vil sige, at hvis de økonomiske Forhold gaar ham imod, saa gaar han fallit, og saa kommer hans Ejendom eventuelt til Tvangsauktion. Det er det liberale System. Det liberale System betragter Jorden, som det i øvrigt ogsaa betragtede Arbejdet, den menneskelige Arbejdskraft, som en Vare som alle andre Varer med de Konsekvenser, deraf følger.

Det andet System, det statskonservative System, er jo til Dels praktiseret for hvad jeg vil kalde 4. Oktober-Statshusmændenes Vedkommende, og navnlig efter at vi har faaet den konjunkturbestemte Afgift. Det nationalsocialistiske, det statskonservative eller statsocialistiske System — det er saamænd ligegyldigt, hvad man kalder det, bare vi er enige om, hvad der er Realiteten i det — bygger paa den Grundopfattelse, at henholdsvis den menneskelige Arbejdskraft og Jorden *ikke* er Varer som andre Varer, men er noget for sig selv, noget, som har en særlig Stilling i Samfundet, og over for hvilket Staten har særlige Sikringsopgaver. Men saa følger deraf ogsaa for Jordens Vedkommende og for Jorddyrkerens Vedkommende, at saafremt Staten skal sikre dem en økonomisk Minimumsekstans, økonomisk betryggende Levevilkaar, faar de ogsaa et Forpligtelsesforhold over for Staten og Samfundet, saa kan de ikke samtidig benytte den fuldkommen frie